

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/82/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124010391
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3124010391.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov JUDr. Tomáša Brinčíka a JUDr. Milana Straku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. septembra 2024 prejednal sťažnosti odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Ostrave, Česká republika, trvale bytom C. D. XXXX/X, D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom a záujmového združenia občanov E., o.z., ktoré podali proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 75PP/21/2024 zo dňa 18.04.2024 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosti odsúdeného A. B. a záujmového združenia občanov E., o.z., zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 1T/137/2009 zo dňa 05.10.2009 bol odsúdenému A. B. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák. právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 17 rokov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol odsúdenému uložený ochranný dohľad na dobu dvoch rokov. Odsúdený začal vykonávať trest odňatia slobody dňa 05.04.2009, do ktorého bol započítaný výkon väzby od 05.04.2009 do 05.10.2009.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 67 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. zamietnutý návrh záujmového združenia občanov DUMISK, o.z. o podmienčné prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený a záujmové združenie občanov sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení.

V písomných dôvodoch sťažnosti navyše doplnených kópiou znaleckého posudku odsúdený uviedol, že nesúhlasí s odôvodnením rozhodnutia súdu, že nebola splnená materiálna podmienka dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode, t.j. neexistencia rizika jeho recidívy. Súd sa totiž absolútne nezaoberal záverom znaleckého posudku ČVS: KRP-41/OVK-ZA-2009, vydaný dňa 27.06.2009, kde znalci: D. F. G. a D. H. I. z odboru psychiatrie a psychológie zhodne skonštatovali, že jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný. Toto tvrdenie podporuje i súhlas ústavného psychológa v Dubnici nad Váhom, ktorý svojím podpisom potvrdil v hodnotení riaditeľa ústavu, že jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný a doporučuje jeho podmienčné prepustenie na slobodu. Rovnako i riaditeľ ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že odsúdený je v kolektíve nekonfliktný a neboli u neho zaznamenané absolútne žiadne prejavy agresivity, nenávisť, ktoré veľmi úzko súvisia s charakterovými črtami násilnej trestnej činnosti. Navyše odsúdený nevykazuje žiaden disciplinárny trest za 15 rokov väzenia o to navyše má evidovaných 21 disciplinárnych odmien, čo dôvodne poukazuje na snahu o jeho polepšenie. Podľa odsúdeného je zároveň rozhodnutie v rozpore s uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 74PP/6/2023 zo dňa 05.10.2023, v ktorom súd konštatoval splnenie všetkých materiálnych

podmienok a zvlášť tretej pri zohľadnení vypracovaného vyššie uvedeného znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že odsúdený nie je nebezpečný pre spoločnosť. Navyiac tiež poukázal na skutočnosť, že i naďalej sa snaží preukazovať svoje polepšenie aj na podklade získania ďalšej disciplinárnej odmeny. Odsúdený tiež podporil vyššie uvedené skutočnosti aj závermi nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 36/2022 zo dňa 24.05.2022 o skutočnostiach, ktoré je súd povinný zohľadniť pri rozhodovaní. Preto žiada aby krajský súd prijal sťažnosť a rozhodol tak, že ho podmiennečne prepustí na slobodu dá mu druhú šancu na život, ktorý bude viesť zodpovedne poctivo a svedomito s jeho rodinou.

Sťažnosť napokon písomne odôvodnilo aj záujmové združenie občanov. Má za to, že súd sústredil svoju pozornosť predovšetkým na problematiku postoja odsúdeného k trestnej činnosti, v súvislosti s ktorým poukázal na predchádzajúce konanie o podmiennečnom prepustení. Podľa sťažovateľa súd k veci pristupoval tendenčne a arbitrárne, keď bral v úvahu nie 6 mesiacov od posledného rozhodnutia, ale „len“ tri mesiace od rozhodnutia krajského súdu. Súd opomenul, že krajský súd vychádzal z podkladov, ktoré mu predložil okresný súd. A teda relevantná je doba 6 mesiacov. Z ustálenej aplikačnej praxe Ústavného súdu možno považovať obdobie 6-tich mesiacov za dlhodobé obmedzenie osobnej slobody. Vo vzťahu ku problematike kritického postoja odsúdeného uviedol, že odsúdený sa k trestnej činnosti priznal a ľutoval ju (odsúdený bol rozsudkom, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste) a ľutuje ju, len sa nestotožňuje s uloženým trestom v plnom rozsahu. Z tohto pohľadu považuje za oveľa významnejšie, že odsúdený doterajší čas strávený vo výkone trestu odňatia slobody využil na to, aby si uvedomil nesprávnosť a škodlivosť svojho protiprávneho konania, pre ktoré sa „ocitol“ vo výkone trestu odňatia slobody, pričom prejavil odhodlanie zmeniť svoj život, k čomu mu môžu napomôcť aj pozitívne pracovné návyky a rodinné vzťahy (rodinné a sociálne zázemie). Podľa názoru sťažovateľa preto tento jeho „sporný“ kritický postoj vo vzťahu k uloženému trestu nemôže byť natoľko významným dôvodom pre záver, že by podmienku pre podmiennečné prepustenie nespĺňal. Preskúmaním spisu možno dospieť k záveru, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie neodôvodnil dostatočne najmä (mimo iného) vo vzťahu k záruke ponúkanej občianskym združením E., J. J. K. E., o.z. pritom ponúklo záruku za ďalšie správanie odsúdeného, ktorá má spočívať v pôsobení občianskeho združenia na odsúdeného po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Obsah záruky a jednotlivé konkrétne opatrenia boli zo strany občianskeho združenia pritom dostatočne odprezentované. Je zrejmé, že zo strany občianskeho združenia ide o širokú paletu opatrení, ktoré združenie ponúka v záujme pôsobenia na správanie odsúdeného v prípade jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Z uvedeného je tak zrejmé, že súd sa so zárukou občianskeho združenia E., o.z. primerane nevyšporiadal. Z dôvodov, ktoré súd prezentoval nemožno vyvodit' tak závažný dôvod, pre ktorý by bolo nutné návrh občianskeho združenia E., o.z. zamietnuť. V spojení s uvedeným pritom sťažovateľ poukazuje na uznesenie Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 2Tos/35/2024. Vzhľadom na to navrhuje, aby KS sám vo veci rozhodol a návrhu občianskeho združenia E., o.z. vyhovel. Alternatívne navrhuje, aby Krajský súd rozhodnutie Okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písmeno b) Tr. por. zrušil a uložil súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosti odsúdeného a záujmového združenia občanov nie sú dôvodné.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu záujmového združenia občanov a odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený vrátane záujmového združenia občanov tak mali možnosť vyjadriť sa k predmetu konania, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienčné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienčne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

K vyššie uvedenému krajský súd považuje za potrebné dodať, že podstata inštitútu podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody netkvie v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmienčné prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008). Rozhodnutie o podmienčnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou záujmového združenia občanov a odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh záujmového združenia občanov o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmienčné prepustenie splnením troch podmienok, a

to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V prvom rade možno pritom prisvedčiť názoru súdu prvého stupňa, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody, keď vykonal tri štvrtiny uloženého trestu dňa 05.01.2022.

Podľa názoru krajského súdu však u odsúdeného neboli splnené obe materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., ktorými sú preukázané polepšenie odsúdeného a preukázanie dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život. Krajský súd v súvislosti s posudzovaním týchto zákonných podmienok považuje za potrebné uviesť, že k vyvodu odôvodneného záveru o možnej prevýchove odsúdeného a s tým odvodenou možnosťou očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nestačí len samotné preukázanie dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, existencia pozitívneho sociálneho zázemia, či prísľub zamestnania, ale jednou z podstatných skutočností sa javí práve postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. Vychádzajúc z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu súd prvého stupňa správne a v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania ustálil, že odsúdený bol v priebehu konania, vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 74PP/6/2023 (05.11.2023), hodnotený ako osoba s čiastočne kritickým postojom k trestnej činnosti, na čo bolo napokon poukázané aj v uznesení Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/145/2023 zo dňa 08.02.2024, ktorým bol návrh odsúdeného zamietnutý. Na rozdiel od uvedeného súdneho konania odsúdený síce v súčasnej dobe prezentuje svoj kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, je v tomto smere ale dôvodné prisvedčiť názoru sudcu prvého stupňa, že v prípade odsúdeného sa jedná len o účelové konanie, ktorého cieľom má byť navodenie dojmu o plnení podmienok pre podmiennečné prepustenie. Totiž s poukazom na uvedené ani krajský súd nezistil žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by dokázali vierohodne odôvodniť zmenu postoja odsúdeného k svojej trestnej činnosti a navyše, keď k zmene postoja došlo až po predošlom zamietavom rozhodnutí ohľadom návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie a to až v záverečnej fáze výkonu dlhoročného trestu odňatia slobody. Na rozdiel od názoru okresného súdu preto krajský súd prijal záver, že u odsúdeného nie je preukázané ani splnenie zákonnej podmienky spočívajúcej v jeho prevýchove v dôsledku pôsobenia aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody. Krajský súd ďalej konštatuje, že v prípade odsúdeného napriek existencii niektorých pozitívnych okolností spočívajúcich v priaznivom sociálnom prostredí, či pracovných návykoch, ako aj v zárukách poskytovaných záujmovým združením občanov, tieto okolnosti ani v súhrne nie sú podľa názoru krajského súdu spôsobilé vyvážiť riziko spojené so „zmeneným“ postojom odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. Okresný súd pri rozhodovaní v neprospech odsúdeného správne prihliadol aj na povahu a závažnosť odsúdeným spáchaného obzvlášť závažného zločinu, ktoré skutočnosti posilňujú záver o nesplnení podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného.

Pokiaľ ide o znalecký posudok predložený v sťažnostnom konaní odsúdeným, z jeho obsahu vyplynulo, že protiprávneho konania, pre ktoré je odsúdený vo výkone trestu, sa dopustil pod vplyvom alkoholu, ktorý uvoľňuje u odsúdeného prejavy agresie, ktoré sú osobnosti odsúdeného vlastné. V súvislosti s uvedenou negatívnou osobnostnou črtou odsúdeného krajský súd z obsahu spisového materiálu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by preukazovala, že by u neho v dôsledku dlhoročného výkonu trestu odňatia slobody došlo k takej vnútornej zmene a prevýchove, ktorá by konštatovanú povahovú črtu o odsúdeného efektívne obmedzila alebo odstránila. Možno preto prijať odôvodnený záver, že aktuálnym výkonom trestu odňatia slobody nebola odstránená jedna z príčin ním spáchanej trestnej činnosti, v dôsledku čoho naďalej trvá zvýšené riziko jeho recidívy a obáv, že po podmiennečnom prepustení nebude viesť riadny život.

Vzhľadom na skôr uvedené skutočnosti ani garancia zo strany navrhovateľa – záujmového združenia nepredstavuje takú záruku, ktorá by dokázala kompenzovať negatívne zistenia ohľadom osobnosti odsúdeného.

Z uvedených dôvodov sa krajský súd stotožnil s názorom okresného súdu, podľa ktorého odsúdený nespĺňa zákonom stanovené podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že podané sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie sú dôvodné, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.